

เปิด... 'ร่าง พ.ร.บ.กศน.' ใหม่ ยกฐานะเป็น 'นิติบุคคล' สอน 'อนุปริญา-ป.ตรี' พท.ห่างไกล

ตามที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติ ร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พ.ศ. ... ทาง "มติชน" ถือโอกาสนำเสนอสาระสำคัญของการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีความสอดคล้องกับหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) รายละเอียดสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิก พ.ร.บ.ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 และให้ใช้ พ.ร.บ.นี้แทนบรรดากฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งอื่น ในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วใน พ.ร.บ.นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.นี้ ให้ใช้ พ.ร.บ.นี้แทน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) รักษาการตาม พ.ร.บ.นี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตาม พ.ร.บ.นี้ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนค่าใช้จ่าย หรือทรัพยากรอื่น ให้กลุ่มเป้าหมายผู้ที่อยู่นอกโรงเรียน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเป้าหมายอื่นที่ไม่มีหน่วยงานอื่นดำเนินการ ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสำนักงานและภาคีเครือข่าย มี 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ ตามระดับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ ระบบการศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตและระบบการศึกษาตามอัธยาศัย

ระบบการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ มี 2 ระดับ คือการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นจัดให้กับผู้รับบริการที่อยู่นอกโรงเรียนให้ได้รับคุณวุฒิระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นจัดให้กับผู้รับบริการให้ได้รับคุณวุฒิระดับอนุปริญา และปริญาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร หรือหน่วยงานอื่นมิได้ดำเนินการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อสร้างโอกาส ความเสมอภาค ความเท่าเทียมของ ผู้รับบริการ ในการเข้ารับบริการตามแนวทางการจัด และ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีสมรรถนะที่เหมาะสม สำนักงาน และภาคีเครือข่ายมีสิทธิได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา กองทุนส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ และกองทุนอื่น ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการบริหารจัดการเงินทุนที่ได้รับ อย่างมีประสิทธิภาพ

ให้คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 1.ประธานกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการ ศธ.หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย 2.กรรมการโดยตำแหน่ง 9 ราย ได้แก่ ปลัด ศธ.หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือผู้แทน ปลัด กระทรวงแรงงาน หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานกสศ.หรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ หรือ ผู้แทน 3.กรรมการผู้แทนเอกชน และภาคีเครือข่ายจำนวน ไม่เกินสี่คน 4.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน 5.เลขาธิการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคล บริหารราชการ ตาม พ.ร.บ.นี้ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ศธ.และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดและส่งเสริมให้ ผู้รับบริการได้รับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้เลขาธิการ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง รวมทั้งรับ ผิดชอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามหน้าที่ และอำนาจที่ กฎหมายกำหนด

ในการบริหารราชการของสำนักงาน ให้มีผู้ตรวจ ราชการของสำนักงาน มีหน้าที่และอำนาจตรวจ แนะนำ การปฏิบัติราชการ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบ หมาย อันเกี่ยวกับสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของสำนักงาน

ให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน และเป็นหน่วยงานการ ศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ศธ. และตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่และอำนาจบริหาร จัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในจังหวัด หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง ประเภทอำนวยการระดับสูง และเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่อยู่ในสำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด และสถานศึกษาในสังกัด หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้รองผู้อำนวยการ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง ประเภทอำนวยการระดับต้น

ให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด ประสานขับเคลื่อนการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับคณะกรรมการศึกษาธิการ จังหวัด หรือสมัชชา การศึกษาระดับจังหวัด ในการ

ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์และ แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตของจังหวัด ให้ เป็นไปตามความเหมาะสม หรือความจำเป็น

ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถาน ศึกษาที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำการระดมทุนทาง สังคม และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการได้มา ของประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและ การพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะ กรรมการสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

การจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้จัดได้ใน สถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ หรือพื้นที่การเรียนรู้ เป็น หน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ดังต่อไปนี้ 1.กศน.ตำบล/แขวง 2.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 3.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” 4.สถาบันการศึกษาปอเนาะ 5.แหล่งการเรียนรู้ 6.พื้นที่ การเรียนรู้ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย 7.ศูนย์การเรียนรู้ อื่นตามที่สำนักงานกำหนด

ให้ออนบรดากิจการ หน้าที่และอำนาจ ทรัพย์สิน งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ ข้าราชการ ลูกจ้างของ ส่วนราชการ พนักงาน และอัตราค่าจ้างของสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัด ศธ.มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตาม พ.ร.บ.นี้ เพื่อ ประโยชน์ในการบริหารราชการของสำนักงาน ให้มี แผนเกี่ยวกับการบริหาร งานบุคคล เกลียอัตราค่าจ้าง ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง งบประมาณ หรือทรัพย์สิน ของส่วนราชการต่างๆ ของ ศธ.โดยไม่เพิ่มอัตราค่าจ้าง คน และงบประมาณการเกลียอัตราค่าจ้างให้ติดโอน อัตราตำแหน่ง และเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้าง ประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่ง ที่เกลียนั้น มาเป็นของส่วนราชการที่รับโอน และการ โอน หรือการนำรายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับ ส่วนราชการ ใดใน ศธ.ตาม พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมสำหรับส่วนราชการ ที่รับโอน ให้ข้าราชการซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการของ สำนักงานตาม พ.ร.บ.นี้ ยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงิน เดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง ตลอดจนได้รับ สิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิมต่อไปจนกว่าจะได้รับแต่งตั้ง

ตั้งใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และรองเลขาธิการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ.นี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ให้ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค และรองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารหน่วยงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตภาค จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้บริหารหน่วยงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตภาค และรองผู้บริหารหน่วยงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตภาคขึ้นใหม่ตาม พ.ร.บ.นี้

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด และรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัด และรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจังหวัดขึ้นใหม่ตาม พ.ร.บ.นี้

การดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง กฎ ข้อบังคับระเบียบ ประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตาม พ.ร.บ.นี้ ให้นำกฎกระทรวง กฎ ข้อบังคับระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ และซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ศธ.เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับ พ.ร.บ.นี้